

Vergaderjaar 2007-2008

30 892

**Partiële herziening van het Tweede Structuurschema
Elektriciteitsvoorziening (Randstad 380 kV verbinding)**

Nr.

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 19 oktober 2007

De vaste commissie voor Economische Zaken (1), heeft een aantal vragen voorgelegd aan het kabinet over de brief van 2 juli 2007 inzake deel 3 (kabinetsstandpunt) van de planologische kernbeslissing (pkb) Randstad 380 kV verbinding (Kamerstuk 30 892, nr. 3) en deel 2 (de reacties op de ontwerp-planologische kernbeslissing).

Het kabinet heeft de vragen beantwoord bij brief van [datum]. De vragen alsmede de daarop gegeven antwoorden zijn hieronder afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,

Kraneveldt-van der Veen

De adjunct-griffier van de commissie,

De Veth

Nr	Vraag	Blz	
		van	tot
1	Is het mogelijk een overzicht te geven van de huidige transportcapaciteit van de hoogspanningsnetten in de betreffende regio, afgezet tegen de huidige en de te verwachten productie- en verbruikscijfers?	0	
2	Hoeveel MW extra elektriciteitsproductie kan het huidige net in de Randstad aan zonder aanleg van het Randstad 380 project? Wat zou dit betekenen voor de plannen voor nieuwe elektriciteitscentrales op de Maasvlakte of voor de aanleg van windmolenparken op de Noordzee?	0	
3	Potentiële investeerders in duurzame energie (met name biovergassers en –vergisters en wind-op-land) klagen dat hen door TenneT (of door hun regionale netbeheerder na overleg met TenneT) gemeld is, dat aansluiting van de door hun geplande productiecentrale gezien de beperkte netcapaciteit niet gegarandeerd kan worden. In hoeverre wordt deze problematiek in bijvoorbeeld het Westland of de kop van Noord Holland opgelost door aanleg van Randstad 380?	0	
4	Kan meer informatie verschaft worden over de (on-)mogelijkheden en (meer-)kosten van ondergrondse aanleg? Wat zijn de meerkosten voor het van bovengronds naar ondergronds gaan of andersom? Kan exact worden aangegeven waardoor kostenverschillen worden veroorzaakt?	0	
5	Over welke afstanden is ondergrondse dan wel bovengrondse aanleg mogelijk?	0	
6	Op welke delen van het totale tracé zou een ondergrondse gelijkspanningsverbinding eventueel mogelijk en rendabel kunnen zijn?		
7	Wat betekent ondergrondse aanleg voor de tijdsplanning? Zijn er andere levertijden voor de ondergrondse kabels ten opzichte van de bovengrondse lijnen?	0	
8	Welke straling komt vrij bij de schakelstations op het punt waar de kabels in de bodem verdwijnen of weer bovengronds komen? Zijn deze schakelstations goed in te passen?	0	
9	Waarom is er niet gekozen voor een verbinding door de Noordzee? Wat zijn de aanlegkosten voor een 380 kV verbinding door zee in vergelijking met een bovengrondse leiding over land en een ondergrondse leiding over land? Wat zijn indicatief de totale kosten van de Randstad 380 kV leiding door de Noordzee, inclusief de kosten voor het oplossen van de problemen die ontstaan door dit geheel andere tracé?	0	
10	Hoe is bepaald wat de risicoafstanden zijn en wat concreet de veilige afstand wordt bij de verschillende opties door de lucht en onder de grond?	0	
11	Hoeveel huizen en gebouwen moeten er gesloopt worden met de huidige variant? Hoeveel daarvan kunnen worden voorkomen door andere wijze van ophanging dan wel via ondergrondse aanleg?	0	
12	Welke gebruiksfuncties blijven mogelijk binnen de risicoafstanden?	0	
13	Biedt de bestemming groen voor de zone binnen de risicoafstanden een mogelijkheid tot het aanleggen van een groene contour als grens voor uitbreiding van aanliggende woonwijken?	0	
14	Kan nut en noodzaak van de geplande 380 kV verbinding worden toegelicht in relatie tot het huidige 150 kV netwerk, tot de windmolenparken op zee en tot de internationale infrastructuur en kan tevens de motivering worden toegelicht voor het huidige tracé?	0	
15	Wat zijn de consequenties van het niet aanleggen van het voorliggende 380 kV tracé?	0	
16	Welke invloed heeft de aanleg van de 380 kV verbinding op de gezondheidsrisico's rond fijnstof? Welke onderzoeken zijn hiernaar gedaan en welke conclusies zijn uit die onderzoeken getrokken?	0	
17	Op welke wijze wordt bij keuze en aanleg van het tracé rekening gehouden met Mooi Nederland? Welke instanties of personen worden betrokken bij de beoordeling hiervan? Komen uit deze beoordeling bruikbare criteria voor aanleg van hoogspanningsverbindingen	0	

	elders?	
18	Welke knelpunten zijn op basis van alle ontvangen commentaren geïnventariseerd? Hoeveel daarvan is door ondergrondse aanleg te ondervangen en hoeveel door het verleggen van het tracé?	0
19	Wat zijn de mogelijkheden en belemmeringen ten aanzien van de oostelijke route bij Hoofddorp? Wat zijn de mogelijkheden en belemmeringen ten aanzien van een ondergronds tracé aan de westkant van Hoofddorp? Wat zouden de effecten (o.a. financieel) zijn van de keuze voor ofwel een oostelijke bovengronds tracé dan wel een ondergronds tracé aan de westkant van Hoofddorp?	0
20	Om welke redenen heeft het tracé ten westen van Hoofddorp de voorkeur boven een tracé ten oosten van Hoofddorp?	0
21	Welke beweegredenen zijn er, naast kosten, om niet te kiezen voor een ondergrondse oplossing?	0
22	Is het wel mogelijk om een nieuw schakel- en transformatorstation te bouwen in Wateringen? Wat is bijvoorbeeld de impact op de nabijgelegen wijken, inclusief bestaande bebouwing en invalswegen van deze wijken? Zijn alternatieve locaties voor de bouw van een dergelijk station onderzocht? Zo ja, wat zijn deze alternatieve locaties? Wat zou het effect van het vinden van een andere locatie zijn op de voortgang van de procedure ten behoeve van de realisatie van de nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding? Zou dit leiden tot uitstel? Zo ja, hoeveel?	0
23	Klopt het dat de combinatie van veel fijnstof (door bijvoorbeeld de aanwezigheid van snelwegen) en hoogspanningsleidingen tot gezondheidsrisico's kan leiden voor mensen woonachtig in de (directe) omgeving van deze hoogspanningsleidingen? Of kan (wetenschappelijk) worden aangetoond dat er geen enkel gezondheidsrisico is?	0
24	Hoe is het onderscheid tussen nieuwbouw en bestaande bouw inzake gezondheidsgevaren ten gevolge van elektromagnetische velden te verklaren en te rechtvaardigen?	0
25	Op welke gronden wordt een schadevergoeding uitgekeerd en/of een vervangende woning aangeboden? Aan welke voorwaarden moet worden voldaan wil men hier aanspraak op kunnen maken?	0
26	Is het mogelijk nu al een schatting te maken van de kosten van planschade, de kosten van beroepsprocedures en overige indirecte kosten?	0
27	Wat is het effect van hoogspanningsmasten op de gezondheid?	0
28	Zijn in de pkb en de Strategische Milieubeoordeling bij de eindafweging de Haarlemmermeerse woongebieden (boseilanden en Floriade) en geplande woongebieden (Gebiedsuitwerking Haarlemmermeer-Bollenstreek) als te doorkruisen woongebieden opgenomen? Zo nee, waarom niet?	0
29	Als op de voorziene locatie voor het trafostation bij wateringen grenzend aan de woonlocatie Wateringse Veld onverhoopt geen bouwvergunning kan worden verkregen, geeft de pkb dan ruimte om uit te wijken naar een ander locatie, bijvoorbeeld de zogenaamde vastgoedlocatie naast de RWZI (rioolwaterzuiveringsinstallatie)? Zo nee, zou het dan verstandig zijn deze ruimte in de pkb te creëren?	0
30	Kan een precieze kostenvergelijking worden gemaakt tussen de verschillende technologieën die kunnen worden toegepast bij de twee hoogspanningsverbindingen? Kan daarbij ook een vergelijking worden gemaakt tussen gelijkstroom en wisselstroom, met alle beschikbare technieken?	2
31	Kan het kabinet de kostenberekeningen laten valideren door een onafhankelijk onderzoeksbureau, vergelijkbaar met KEMA, maar dan uit het buitenland? Kan het kabinet vervolgens een onafhankelijke contra-expertise laten uitvoeren op de kostenberekeningen?	2
32	Welke afschrijvingstermijnen worden gehanteerd bij de kostenvergelijking? Welke grondprijzen worden gehanteerd en welke onderhoudskosten?	2
33	Klopt het dat indien zou worden besloten om de verbinding Randstad-Noord voor 100% ondergronds aan te leggen, de kosten van een gelijkstroomverbinding beduidend lager	2

- zullen zijn dan de kosten van een wisselstroomverbinding? Zo nee, hoe is dan de kostenverhouding? Zo ja, hoe groot is het verschil en welke gevolgen moet dit hebben voor de finale investeringsbeslissing?
- 34 Klopt het dat in de voorliggende pkb de ruimtelijke inpassing, in de zin van een zoekgebied in de vorm van een corridor, wordt vastgesteld? Is het waar dat daarna pas het tracébesluit wordt vastgesteld en daarna weer de finale investeringsbeslissing door TenneT wordt genomen? Hoe is de betrokkenheid geregeld van de Kamer bij de laatste twee stappen in deze drietrapsraket? Is er amendementsrecht van de Kamer op het tracébesluit en is er, in het kader van actief aandeelhouderschap, betrokkenheid van EZ en de Kamer bij de uiteindelijke investeringsbeslissing door TenneT? Kan het kabinet dit toezeggen? 2
- 35 Hoe is de relatie met de gekozen Rijksprojectenprocedure? Is de projectminister de minister van Economische Zaken? 2
- 36 Staat tegen de pkb's ook bezwaar en beroep open bij de bestuursrechter en de Raad van State? Zo ja, hoe lang gaan deze procedures duren? 2
- 37 Hoeveel huizen zullen er gesloopt moeten worden op de Zuidlijn en de Noordlijn? Hoeveel schadevergoeding zal er ongeveer betaald moeten worden? 2
- 38 Waarom roepen de hoogspanningsverbindingen zoveel weerstand op? Hoe kan de belevingspsycholoog worden ingezet om de weerstand te verminderen? Is het mogelijk om lokale ondergrondse aanleg ook lokaal in rekening te brengen via gemeentelijke belastingen, bijvoorbeeld via een zichtkwaliteitbelasting? Kan op deze manier zichtkwaliteit een prijs gegeven worden? 2
- 39 Wat is de stand van zaken met betrekking tot het inkorten van de doorlooptijden om te komen tot nieuwe interconnectiecapaciteit? Waar is het in december 2006 door minister Wijn beloofde ganzenbord? 2
- 40 Wat zijn de gevolgen van een aanleg van hoogspanningsverbindingen over het terrein van de Luchthaven Schiphol? 2
- 41 In welke mate is nu wel of niet bewezen of er schadelijke gevolgen zijn als gevolg van elektromagnetische straling? Geldt dit alleen voor kinderen of ook voor volwassenen? 2
- 42 Kan als alternatieve hoogspanningsverbinding overwogen worden om een verbinding aan te leggen die loopt voor de Noordzeekust, zodat NIMBY-problemen voorkomen kunnen worden, vergunningprocedures korter kunnen zijn, en tegelijk ook off shore windparken beter aangesloten kunnen worden op het net? Zo nee, waarom niet? 2
- 43 Klopt het dat het kabinet inmiddels in overweging neemt om grotere delen van de 380 kV verbinding dat nu gepland ondergronds aan te leggen? Zo nee, waarom niet? 4
- 44 Wat zijn de meerkosten van het ondergronds brengen van de 380 kV verbinding gemiddeld per kilometer? 15
- 45 Kan de stelling dat de meerkosten voor ondergrondse oplossingen een factor 6 tot 8 hoger zijn worden onderbouwd op basis van onafhankelijke bronnen? 17
- 46 Wat zijn de meerkosten van het ondergronds brengen van de 380 kV verbinding op alle relevante knelpunten per knelpunt? 18
- 47 Wat zijn de additionele meerkosten bij de in de vorige vraag genoemde relevante knelpunten indien bij het ondergronds brengen van de 380 kV verbinding tevens een parallel lopend 150 kV verbinding ondergronds wordt gebracht? 18
- 48 Kan een nadere toelichting gegeven worden op de bewering dat de storingskans bij bovengrondse en ondergrondse aanleg theoretisch nagenoeg gelijk is? Kan hierbij worden meegenomen de recente storingen als gevolg van storm, sneeuwval en bevroering? Welke extra risico's zijn verbonden met ondergrondse aanleg? 26
- 49 Wat is de visie van het kabinet op de stelling dat ondergrondse aanleg rond luchthaven Schiphol (zeker na bundeling met de bestaande 150 kV lijn) de veiligheid van het vliegverkeer zonder meer zal verhogen? 34
- 50 Is er wetenschappelijk onderzoek beschikbaar naar de invloed van boven- en ondergrondse hoogspanningsleidingen op flora en fauna in een natuurgebied? Trekken 35

hoogspanningsmasten bijvoorbeeld vogels aan of hebben ze een verdrijvend effect?